

Sygn. akt III U 78/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Lucyna Oleszek

Protokolant starszy sekretarz sądowy Katarzyna Maziarczyk-Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2015 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 3 grudnia 2014 r. **nr** (...)

I. **z m i e n i a** zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy T. K. prawo do emerytury pomostowej w ustawowej wysokości, począwszy od dnia 6 listopada 2014 r.

II. **s t w i e r d z a**, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ponosi odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu prawa do powyższego świadczenia.

Sygn. akt III U 78/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 marca 2015 r.

Decyzją z dnia 3 grudnia 2014 r., zn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy T. K. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu decyzji podano, iż wnioskodawca nie spełnia wszystkich warunków określonych w ustawie z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) w zw. z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), w szczególności nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Ponadto po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub prac o szczególnym charakterze.

Organ rentowy, z uwagi na braki formalne świadectwa pracy wykonywanej

w warunkach szczególnych, nie uznał za udowodniony okresu takiej pracy wnioskodawcy:

- od 2 października 1989 r. do 8 stycznia 2007 r. w Spółdzielni (...) w J..

Wnioskodawca T. K. w dniu 30 grudnia 2014 r. złożył odwołanie od tej decyzji, domagając się jej zmiany.

Na uzasadnienie podał, że decyzja jest dla niego krzywdząca i niezgodna ze stanem faktycznym. Na potwierdzenie charakteru wykonywanej pracy otrzymał właściwy dokument. Dodatkowo powołał się na zeznania świadków oraz dokumentację osobową, wnosząc o uwzględnienie okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które stanowiły o wydaniu zaskarżonej decyzji.

Stwierdzono, że w sprawie brak podstaw do ustalania wnioskodawcy prawa do emerytury pomostowej. Nie spełnia on bowiem warunków do nabycia tego świadczenia, określonych w art. 3 oraz art. 4 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych - po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, ponadto w dniu 1 stycznia 2009 r. nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganych w przepisach o art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Okręgowy w Przemysłu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. K. urodzony (...) z wnioskiem o emeryturę we wcześniejszym wieku wystąpił w dniu 2 lipca 2014 r., oświadczając że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz że nie pozostaje w stosunku pracy. Na potwierdzenie okresów ubezpieczenia oraz charakteru zatrudnienia przedstawił świadectwa pracy. Decyzją z dnia 18 lipca 2014 r. ZUS O/R. wydał decyzję odmowną, stwierdzając, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 26 lat, 3 miesięcy i 4 dni. Jednak nie wykazał 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uznał za udowodniony okresu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach w Spółdzielni (...) w J.. Przedstawione świadectwo pracy z dnia 15 października 2012 r. okazało się niewystarczające i niedokładne.

W związku z odwołaniem wnioskodawcy Sąd Okręgowy w Przemysłu prawomocnym postanowieniem z dnia 14 października 2014 r. sygn. akt III U 998/14 umorzył postępowanie i równocześnie przekazał wniosek o emeryturę według właściwości do ZUS O/R. celem rozpoznania zgodnie z żądaniem tj. o ustalenie prawa do emerytury pomostowej.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek o emeryturę z dn. 2.07.2014 r.
- świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych z dnia 15.10.2012 r.
- decyzja odmowna z dn. 18.07.2014 r.,

2. Akta tut. Sądu sygn. akt III u 998/14:

- postanowienie z dnia 14.10.2014 r.

W dniu 6 listopada 2014 r. akta organu rentowego wraz z prawomocnym postanowieniem tut. Sądu wpłynęły do ZUS O/R..

Rozpoznając ponownie wniosek organ rentowy decyzją z dnia 3 grudnia 2014 r. odmówił wnioskodawcy również prawa do emerytury pomostowej, wskazując, że nie wykazał on okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat, ani też po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Ponadto nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009 r. okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, wynoszącego co najmniej 15 lat. Takiego charakteru zatrudnienia nie potwierdził mu pracodawca.

Do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie uwzględniono wnioskodawcy okresu zatrudnienia:

- od 2 października 1989 r. do 8 stycznia 2007 r. w Spółdzielni (...)

w J., a następnie w Zakładzie Produkcji (...) sp.

z o.o. w J. na stanowiskach: konserwatora maszyn i urządzeń, operatora urządzeń rozdrabniających, sortujących i granulujących, wtryskarkowego i operatora urządzeń zgrzewających.

Przyjęto bowiem, że brak wyszczególnienia okresów, w których wnioskodawca zajmował wskazane stanowiska uniemożliwia prawidłowe zakwalifikowanie wykonywanych przez niego prac. Ponadto w świadectwie pracy podano błędnie dział wykazu stanowisk pracy.

Natomiast stwierdzono, że wnioskodawca wylegitymował się ogólnym stażem ubezpieczeniowym w wymiarze 41 lat, 8 miesięcy i 13 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- decyzja odmowna z dn. 3.12.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawca T. K. z zawodu technik budowlany

w dniu 2 października 1989 r. został zatrudniony w Spółdzielni (...)

w J. jako murarz w brygadzie remontowo-konserwacyjnej. W zatrudnieniu pozostawał do 30 kwietnia 2013 r., w tym czasie korzystał z urlopów bezpłatnych. Ponadto

w dniu 25 listopada 1991 r. został przyjęty w poczet członków spółdzielni i jego stosunek pracy przekształcił się w spółdzielczy stosunek pracy. Natomiast z dniem 5 marca 2012 r.

w związku ze zmianami organizacyjnymi części przedsiębiorstwa został pracownikiem Zakładu (...) sp. z o.o. w J.. W Spółdzielni (...), a następnie w powstałej spółce funkcjonowały dwa zakłady produkcyjne: Zakład (...) oraz Zakład (...). Praca tych zakładów była zorganizowana w halach urządzonych w odrębnych budynkach. Ponadto był warsztat, kotłownia, magazyn oraz dział administracyjny.

Równocześnie Sąd ustalił, że jako murarz wnioskodawca pracował jedynie przez kilka pierwszych miesięcy zatrudnienia tj. około pół roku - przy budowie hali produkcyjnej, na której zamontowano wtryskarki do produkcji tworzyw sztucznych. Równocześnie już w tym okresie pracował przy tzw. młynku do rozdrabniania (nagrzewania, topienia) odpadów produkcyjnych. W ten sposób odzyskiwano około 20% tworzywa do dalszej produkcji. Latem 1990 r. po wewnętrznym przeszkoleniu wnioskodawca został zatrudniony przy wtryskarkach. Od tej pory, w zasadzie nieprzerwanie do ustania zatrudnienia, swoje obowiązki wykonywał wyłącznie w Zakładzie (...). Do około 2005 r. pracował na stanowisku operatora wtryskarek tj. maszyn do przetwarzania i formowania detali. Monter urządzeń formujących nakładał na wtryskarki odpowiednią formę, dla konkretnego detalu. Natomiast praca operatora polegała na obsłudze ustawionej maszyny i dodawaniu, dosypywaniu granulatu tworzyw sztucznych. Na wtryskarkach

produkowano elementy do sprzętu AGD np. węże do odkurzaczy, końcówki do tych węży, szczotki, rączki do pilek. W zakładzie pracowało równocześnie 8 wtryskarek. Przez kolejne 2 lata do 2007 r. wnioskodawca pracował na tzw. rolomatach zgrzewających do produkcji worków na śmieci. Urządzenia te służyły do zgrzewania folii. Praca przy tych automatach była ściśle związana z pracą wytłaczarek, na których produkowano worki na śmieci tzw. „rękawy”. Wyprodukowane „rękawy” były zgrzewane na rolomacie. Produkcja na wytłaczarkach była non stop, również 4 rolomaty pracowały bez przerwy, 1 był w rezerwie. Z uwagi na ciągłość produkcji praca przy tych urządzeniach odbywała się na trzy zmiany. Na hali produkcyjnej cały czas był huk pracujących maszyn. Dodatkowo była to praca w oparach tworzyw sztucznych, powstałych z topienia plastiku oraz w oparach granulatu, którego używano do produkcji detali. Praca w Zakładzie (...) wynagradzana była akordowo. Pracownicy pracując na zmiany, codziennie podpisywali listę obecności u kierownika zakładu, lub wyznaczonego przez niego pracownika. Kierownik rozdzielał też pracę oraz nadzorował produkcję.

Po 2007 r. w Spółdzielni zaczęły się pierwsze zmiany organizacyjne, część pracowników zwolniono, część przeniesiono do Zakładu (...). Natomiast wnioskodawca pozostał w pracy w Zakładzie (...), na bazie którego powstała później spółka tj. Zakład Produkcji (...). Przy czym powierzono mu prace mechanika-konserwatora i nastawiacza maszyn. Odpowiadał za prawidłową pracę m.in. wtryskarek oraz rolomatów. Zmieniał formy do produkcji detali na wtryskarkach, wymieniał nożyce w rolomatach. Obowiązki te wykonywał do końca 2010 r. W związku z ograniczaniem produkcji zredukowano zatrudnienie. W rezultacie z końcem 2010 r. wnioskodawca został przeniesiony do pracy w kotłowni jako pomocnik palacza. Obowiązki te wykonywał do ustania zatrudnienia w kwietniu 2013 r.

W zachowanej dokumentacji osobowej w angażach, skierowaniach na badania lekarskie wpisano, że wnioskodawca zajmował stanowisko konserwatora. Faktycznie pracował jako operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania, sortowania i granulowania tworzyw oraz ich zgrzewania, jako nastawiacz i konserwator tych maszyn, a także jako pomocnik palacza. Formalnie też niemal przez cały okres zatrudnienia wnioskodawca był przypisany do brygady remontowo-budowlanej, mimo że w zasadzie od połowy 1990 r. pracował wyłącznie w Zakładzie (...), a w latach 2011-2013 r. w kotłowni.

Razem z wnioskodawcą do 2013 r. pracowali świadkowie A. W. (1) oraz Z. J. (1). Pierwszy pracował w Spółdzielni (...) nieprzerwanie przez 30 lat jako spawacz, natomiast drugi pracował przez 40 lat jako monter urządzeń formujących i operator linii produkcyjnej. Również oni przypisani byli do brygady remontowo-konserwatorskiej, a faktycznie swoje obowiązki wykonywali w warsztacie (spawacz) i w zakładzie tworzyw sztucznych (monter). W Spółdzielni pracowało około 60 osób.

Dowód: 1. Akta osobowe wnioskodawcy:

- umowa o pracę z dnia 2.10.1989 r.,
- angaże z lat 1989-2013,
- świadectwo pracy z dnia 30.04.2013 r.
- świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych z dnia 15.10.2012 r.

2. zeznania świadków:

- A. W. (e-protokół z dnia 13.03.2015 r. – 6 min.),
- Z. J. (e-protokół z dnia 13.03.2015 r. – 17 min.),

3. zeznania wnioskodawcy (e-protokół z dnia 13.03.2015 r. - 32 min.).

Następnie w związku z ustaniem zatrudnienia, od 1 grudnia 2013 r., wnioskodawca uzyskał prawo do świadczenia przedemerytalnego.

Dowód: 1. Akta organu rentowe:

- decyzja z dnia 29.11.2013 r.

Dokonując tych ustaleń Sąd oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego: emerytalnych, kapitałowych oraz o świadczenie przedemerytalne, a także dokumentacji zalegającej w aktach osobowych wnioskodawcy z okresu jego zatrudnienia w Spółdzielni (...) w J. i w spółce (...) w J..

Sąd uwzględnił przede wszystkim świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych z dnia 15 października 2012 r. W dokumencie tym wskazano stanowiska, jakie faktycznie wnioskodawca zajmował do 8 stycznia 2007 r. wraz z właściwą podstawą prawną tj. uchwałą Nr 106 z dnia 20 lipca 1983 r. Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni (...) w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości inwalidów. Wprawdzie omyłkowo wskazano Dział VI wykazu A, faktycznie jednak wymieniono stanowiska pracy zajmowane przez wnioskodawcę (operator urządzeń rozdrabniających, sortujących i granulujących, wtryskarkowy i operator urządzeń zgrzewających), które są przypisane do Działu IV traktującego o pracach „W chemii”.

Z treści § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy (czy też przechowawcy jego dokumentów) w przedmiocie wykazania, na podstawie posiadanej dokumentacji, okresów pracy w szczególnych warunkach, miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej.

Mając to na uwadze Sąd uwzględnił treść tego dokumentu w związku z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie. Sąd przyjął, że dokument ten odzwierciedla prawdziwe informacje, których treść została potwierdzona na podstawie zeznań świadków oraz wnioskodawcy.

Dodatkowo Sąd przyjął, że także w okresie od 9 stycznia 2007 r. do co najmniej końca 2010 r. wnioskodawca nadal pracował w tych samych tj. warunkach szczególnych. Zmiany organizacyjne i produkcyjne zakładu pracy nie wpłynęły na istotną zmianę charakteru pracy wnioskodawcy – montera i nastawiacza m.in. wtryskarek i rolomatów.

Za pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków pracujących razem z wnioskodawcą. Świadczenie ci dokładnie opisali strukturę zatrudnienia w Spółdzielni (...), a następnie powstałej spółce (...). W obu zakładach charakter produkcji (z tworzyw sztucznych) był taki sam bez względu na zmiany właścicielskie. Zeznania te łącznie z zeznaniami wnioskodawcy potwierdzają również informacje zawarte w wydanych wnioskodawcy świadectwach pracy. Wszystkie te dowody wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają, są one wiarygodnym źródłem ustaleń faktycznych. Wynika z nich, jaką pracę i w jakich warunkach wykonywał wnioskodawca.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy T. K. jest zasadne.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Równocześnie zgodnie z art. 49 powołanej ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W sprawie bezsporne jest, iż wnioskodawca T. K. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r., w dniu 8 lipca 2014 r. ukończył 60 lat, wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy wnioskodawca spełnia pozostałe przesłanki warunkujące przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej tj. czy ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat oraz czy przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS lub czy po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 powołanej ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy. Stosownie zaś do art. 3 ust. 3 ustawy prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania

w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy. O spełnieniu warunku wykonywania pracy

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy przesądza zatem okoliczność, czy prace są wymienione w załączniku 1 lub 2 do ustawy.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że na etapie postępowania przed Sądem nieprzedłożenie zaświadczenia, o którym mowa w art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych nie uniemożliwia zaliczenia okresu do stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Rozstrzygając nin. sprawę Sąd podzielił stanowisko wnioskodawcy, iż posiada on wymagany okres pracy w warunkach szczególnych i tym samym spełnia wszystkie warunki wymagane do nabycia prawa do emerytury pomostowej.

Jednym z warunków nabycia prawa do emerytury pomostowej w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych jest posiadanie co najmniej 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, przy czym ustawa wymaga aby uprawniony wykonywał tę pracę przed 1 stycznia 1999 r. w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz aby po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Przy czym ustawa w art. 4 pkt 2 nie określa, tak jak to ma miejsce w odniesieniu do art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, na jaki dzień powyższy warunek 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze ma być spełniony, należy więc przyjąć zasadę ogólną, iż powyższy warunek powinien być spełniony na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową.

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego Sąd uznał, iż w dacie złożenia wniosku o emeryturę pomostową, czyli przekazania sprawy przez tut. Sąd do rozpoznania organowi rentowemu tj. w dniu 6 listopada 2014 r. wnioskodawca spełniał wszystkie warunki do przyznania przedmiotowego świadczenia, określone w art. 49 w zw. z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych. Wnioskodawca legitymuje się bowiem ponad 15 letnim stażem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy emerytalnej.

Sąd przyjął bowiem, że wnioskodawca w czasie zatrudnienia w Spółdzielni (...) w J., a następnie w Zakładzie Produkcji (...)P. Sp. z o.o. w J. pracował w warunkach szczególnych w okresie:

- od 2 października 1989 r. do 8 stycznia 2007 r. oraz

- od 9 stycznia 2007 r. do co najmniej 31 grudnia 2010 r.

na stanowisku: konserwatora maszyn i urządzeń, operatora urządzeń rozdrabniających, sortujących i granulujących, wtryskarkowego, operatora urządzeń zgrzewających, monter a i nastawiacza urządzeń formujących. W czasie zatrudnienia wnioskodawcy przy wskazanych pracach następowały zmiany organizacyjne spółdzielni. Zmiany te nie miały jednak wpływu na charakter jego zatrudnienia.

Mając to na uwadze należy stwierdzić, że prace wykonywane przez wnioskodawcę w obu wymienionych zakładach pracy są ujęte w wykazie A Dział IV poz. 17 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli oraz w wykazie A Dział XIV poz. 25 - bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń (...) na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Ponadto Sąd przyjął, że rodzaj stanowisk pracy zajmowanych przez wnioskodawcę odpowiada też zarządzeniom resortowym. W załączniku do Uchwały Nr 106 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielni (...) z dnia 20 lipca 1983 r. w

sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych spółdzielczości inwalidów w Wykazie A dział IV poz. 17, pkt 6, 11 i 24 wymieniono stanowiska: operatora urządzeń rozdrabniających, sortujących i granulujących, wtryskarkowego, operatora urządzeń zgrzewających, montera i ustawiacza urządzeń formujących. Natomiast w Dział XIV poz. 25 pkt 1 wymieniono bieżącą konserwację agregatów i urządzeń (...) na oddziałach będących

w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Takie prace wymienione są też w Wykazie A dział IV poz. 17 pkt 12 (operator urządzeń zgrzewających), pkt 16 (operator maszyn i urządzeń), pkt 17 (operator automatów), pkt 18 (operator urządzeń rozdrabniających, sortujących i granulujących), pkt 23 (nastawiacz maszyn i urządzeń), pkt 26 (wtryskarkowy w przemyśle) oraz dział XIV poz. 25 pkt 1 (bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń (...) na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie) - zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

Charakter zatrudnienia wnioskodawcy, rodzaj wykonywanych przez niego prac jednoznacznie wynika z przedstawionej dokumentacji - świadectw pracy, angaży oraz zeznań świadków i wnioskodawcy. Okoliczność, że wnioskodawca otrzymał świadectwo pracy wykonywanej w warunkach szczególnych jedynie na okres do 8 stycznia 2007 r., nie zmienia faktu, iż faktycznie cały czas, także po przekształceniach pracodawcy wykonywał on obowiązki montera i nastawiacza maszyn i urządzeń przy produkcji tworzy sztucznych. Stąd Sąd uwzględnił też dalszy okres zatrudnienia wnioskodawcy do 31 grudnia 2010 r. za pracę wykonywaną w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Według art. 4 pkt 5 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej uprawniony winien m.in. na dzień 1 stycznia 2009 r. legitymować się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych) oraz przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywać prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze,

w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Nie jest więc wymagane, aby przed dniem 1 stycznia 1999 r. prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS były wykonywane w wymiarze co najmniej 15 lat. Przesłanka długości wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze określona jest w art. 4 pkt 2 powołanej ustawy. Przesłanka ta musi zostać spełniona dla uzyskania prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy, jednakże należy ją odnieść do warunku z art. 49 pkt 3 ustawy, tj. legitymowania się okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r.

o emeryturach pomostowych, tj. w dniu 1 stycznia 2009 r. Przy przyjęciu, że po 31 grudnia 2008 r. wnioskodawca nie pracował w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 powołanej ustawy, możliwe jest zastosowanie rozwiązania przewidzianego w art. 49 ustawy. Na dzień 1 stycznia 2009 r. wnioskodawca legitymował się stażem pracy wykonywanej

w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 17 lat.

Sąd uznał bowiem, iż wnioskodawca zgodnie z art. 4 pkt 1-5 i 7 w zw. z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przed dniem 1 stycznia 1999 r. oraz po dniu 31 grudnia 1998 r. prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i na dzień złożenia wniosku emerytalnego posiada ponad 17-letni staż pracy

w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze: 8 lat, 2 miesiące i 16 dni przed dniem 1 stycznia 1999 r. (po wyłączeniu urlopów bezpłatnych) oraz co najmniej 10 lat po dniu 1 stycznia 1999 r. Spełnił zatem wszystkie warunki do przyznania emerytury pomostowej w rozumieniu art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługuje na uwzględnienie i na mocy powołanych przepisów w zw. z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając mu prawo do emerytury pomostowej, poczynwszy od dnia 6 listopada 2014 r. tj. daty złożenia wniosku emerytalnego (po przekazania sprawy według właściwości do organu rentowego), o czym orzeczono w pkt I-szym wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Kierując się tym przepisem oraz uwzględniając wcześniejsze rozważania Sąd uznał, że ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (przeprowadzenie dowodu z dokumentacji osobowej oraz zeznań świadków i ich ocena) zwalniają organ rentowy z odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia emerytalnego wnioskodawcy. Orzeczenie w tym zakresie zawarto w pkt II-im wyroku.